

Vorbereiden

Onder de grond

Johannes 12:20-33

21 maart 2021

WELK VERHAAL LEZEN WE?

Een paar Grieken die in Jeruzalem Pesach vieren, willen Jezus graag zien. Jezus vertelt over een graankorrel, die moet sterven om vrucht te dragen. Zo zal het ook met hem gaan.

Wat vooraf ging

De hogepriesters en Farizeeën maken zich grote zorgen om alles wat er met Jezus gebeurt. Hij heeft zijn vriend Lazarus opgewekt uit het graf en hij is als een koning binnengehaald in Jeruzalem. 'De hele wereld loopt achter hem aan', zeggen de Farizeeën tegen elkaar. Dat blijkt ook in de lezing van vandaag, als een paar Grieken Jezus willen zien. Blijkbaar gaat zijn roem verder dan alleen het volk Israël.

Grieken die Pesach vieren

Met die Grieken is trouwens wel iets bijzonders aan de hand: het zijn Grieken, maar toch komen ze naar Jeruzalem om Pesach te vieren en God te aanbidden. Blijkbaar hebben zij de God van Israël leren kennen en voelden ze zich verbonden met de joodse traditie. Ze komen dus naar Jeruzalem voor de Eeuwige, en eenmaal in Jeruzalem willen ze Jezus ontmoeten. (Mogelijk hebben ze andere mensen over hem horen praten.) Het is opvallend dat de evangelist precies vertelt hoe dat ging: ze gingen eerst naar Filippus, die ging het aan Andreas vragen en samen gaan ze naar Jezus. Het komt wat rommelig over. Of laat het vooral zien dat het niet zo vanzelfsprekend is dat die Grieken Jezus meteen te zien krijgen?

Het is zover

Als Jezus de Grieken ontmoet, zegt hij: 'Het uur is gekomen dat de Mensenzoon verheerlijkt wordt.' Waarom zegt hij

dat juist nu? Het zou kunnen dat de ontmoeting met de Grieken gezien wordt als vervulling van wat de oude profeten al zeiden: Mensen van buiten Israël zullen komen om de Messias te aanbidden. (Zie bijvoorbeeld Zacharia 8:20-23.)

Graankorrel

Jezus vertelt vervolgens over de graankorrel, die in de aarde valt en sterft om vrucht te dragen. In kindertaal gezegd: je denkt dat er niks overblijft van zo'n graankorrel, maar een tijdje later is er nog veel meer graan dan eerst. Zo zal het ook met Jezus gaan: wie denkt dat zijn verhaal voorbij is als hij sterft, vergist zich. Dan begint het pas echt, er zal veel meer leven zijn dan eerst.

Volgen

Jezus is een leraar, een rabbi. Maar in tegenstelling tot andere rabbi's is hij niet een leraar aan wie leerlingen moeten vragen of ze hem mogen volgen. Jezus roept mensen zelf op om hem te volgen. Nu, aan de vooravond van Pasen, doet hij dat opnieuw: 'Waar ik ben, zal ook mijn dienaar zijn.' Dat is huiveringwekkend en geweldig tegelijk.

Tweestrijd

Jezus vertelt zijn toehoorders dat hij doodsbang is. Hij lijkt daarbij haast een gesprek met zichzelf te voeren: 'Wat moet ik zeggen? Vader, laat dit ogenblik aan mij voorbijgaan? Maar hiervoor ben ik juist gekomen!' Het maakt duidelijk dat de weg die voor hem ligt ook voor Jezus zelf niet vanzelfsprekend is. Hij ziet er tegenop en weet tegelijk dat dit de weg is die hij zal gaan.

Stem uit de hemel

Nadat Jezus de Vader vraagt om te laten zien hoe groot zijn naam is, klinkt er een

stem uit de hemel. Voor de omstanders is niet meteen duidelijk wat het er gebeurt: een donderslag? Een engel? Jezus vertelt dat die stem voor hen geklonken heeft.

Kinderverhaal

Het is voor kinderen best lastig om grip te krijgen op deze tekst. Voor de jongste kinderen hebben we het een beetje luchtig gehouden door de Grieken een grotere rol te geven. Met de oudere kinderen staan we uitgebreider stil bij het beeld van de graankorrel en de stem die uit de hemel klinkt.

Meer weten over deze Bijbeltekst? Op www.tijdschriftvoorverkondiging.org vindt u exegese en preekvoorbeelden voor alle zondagen van het kerkelijk jaar.

Vieren

Onder de grond

Johannes 12:20-33

21 maart 2021

Levensweg

Het thema van deze veertigdagentijd is Levensweg. Op een spelbord volgen we de weg van Jezus naar Pasen. Weten de kinderen nog waar ze vorige week gebleven waren?

Vertel de kinderen dat ze vandaag weer een paar stappen vooruitgaan op het spelbord. Leg uit wat de bedoeling is: een van de kinderen mag met de dobbelsteen gooien. Daarna kijken ze wat op de bovenkant van de dobbelsteen staat én wat op de onderkant staat. Reken samen met de kinderen uit hoeveel dat in totaal is. (Het antwoord is: zeven.) Zoveel stappen mogen ze vooruit op het spelbord. Bekijk de grote afbeelding van dit vak (poster 6). Wat zou Jezus in de grond stoppen? Vertel dat het verhaal van vandaag gaat over een graankorrel in de grond.

Bloembol

Vertel de kinderen het volgende verhaal: Tijn is zes jaar. Hij heeft een grote zus: Lara. Een hele tijd geleden, toen de zomervakantie nog maar net voorbij was, ging de opa van Tijn en Lara op reis. Hij moest een half jaar naar het buitenland voor zijn werk. Toen hij vertrok, heeft hij Tijn en Lara iets gegeven: voor allebei een zak snoep en een bloembol. 'Ik hoop dat er van een van de twee nog wat over is als ik terugkom', zei opa. Dat is gelukt.

Tenminste: bij Tijn is het gelukt. Dubbel zelfs! Op een plank op zijn kamer ligt de lege snoepzak. Eerst was Tijn van plan om het laatste snoepje voor opa te bewaren, maar dat was toch een beetje lastig. Maar de lege zak ligt er nog. En daarnaast ligt de bloembol. Keurig netjes bewaard. En bij Lara? Tijn heeft al een paar keer stiekem gekeken op haar kamer. Maar er ligt geen snoepzak en ook geen bloembol. 'Heb je nog wel iets over van wat opa gegeven heeft?' vroeg Tijn gisteren aan Lara. Lara knikte. 'Wat dan? De snoepzak of de bloembol?'

Lara keek een beetje geheimzinnig. 'De snoepzak niet', antwoordde ze. 'En de bloembol heb ik ook niet meer. Maar toch is er nog iets over.' 'Wat dan?' wilde Tijn weten. 'Dat zul je wel zien...', zei Lara.

Gesprek

Wat zou Lara met de bloembol gedaan hebben? En wat zou je daar dan van kunnen zien? Vind je dat Lara de bloembol goed bewaard heeft?

Werkblad en tips

Het tijdschrift *Kleur in de Kerk* biedt werkbladen bij de verhalen in *Kind op Zondag*. Jezus vertelt over een graankorrel, die moet sterven om vrucht te dragen. Op het werkblad voor jonge kinderen staat een wereld onder de grond, met zaad, wortels en beestjes. De kinderen tekenen de bovenwereld erop van bloemen, bomen en vlinders. Op het andere werkblad maken de kinderen een korenaar met kleine gele vouwblaadjes.

Gebed met de kinderen

Laat de kinderen meebidden bij het dankgebed en de voorbeden! De onderstaande intenties passen bij het thema en het collectiedoel van deze zondag. Ze kunnen door kinderen worden voorgelezen als onderdeel van de gebeden. Op bladzijde 4-5 leest u meer over de collectiedoelen van deze periode. Tip: Op www.kindopzondag.nl kunt u de teksten downloaden in een Word-bestand. Kijk hiervoor onder actueel / werkvormen.

Gebed

Goede God,

We hebben gehoord wat Jezus vertelde over een graankorrel in de grond.

Wij danken U voor alles wat U groeien laat.

En we bidden voor mensen die daar weinig van merken.

We denken aan mensen die honger hebben door mislukte oogsten,

doordat eten niet eerlijk verdeeld wordt.

Geef iedereen vandaag het dagelijks brood.

Zo bidden wij samen: Heer, ontferm U.

Wij bidden voor boeren in Indonesië,

die hard werken en toch weinig te eten hebben.

Dat ze hulp mogen krijgen

van elkaar en van andere mensen.

Dat hun gewassen mogen groeien

zodat er genoeg is voor iedereen.

Zo bidden wij samen: Heer, ontferm U.

Vijfde zondag van de veertig dagen Jaar B

Lezing uit het Oude Testament	Jeremia 31:31-34
Antwoordpsalm	51
Epistellezing	Hebreeën 5:1-10
Lezing uit het Evangelie	Johannes 12:20-33

Vertellen

Onder de grond

Johannes 12:20-33

21 maart 2021

Vertelling 4-7 jaar

Kalimera Jessoes

Door de straten van Jeruzalem lopen twee mannen. Ze zien er een beetje anders uit dan de mensen van Jeruzalem. Komen ze uit een ander land?

'Kalimera!' zeggen ze tegen een mevrouw die voorbijkomt. En ze vragen: 'Jessoes?'

De mevrouw begrijpt er niks van. Kalimera? Wat is dat nou weer? En Jessoes?

'Kalimera!' roepen de mannen tegen iemand anders. 'Jessoes?'

Maar de meneer begrijpt het ook niet. De mannen lopen maar weer een stukje verder.

Dan komt Filippus voorbij. Filippus is een vriend van Jezus.

'Kalimera!' roepen de mannen. Filippus weet wat dat betekent. Het is Grieks voor goedemorgen.

'Kalimera!' roept Filippus terug.

En de mannen vragen: 'Jessoes? Jessoes idein.'

Filippus denkt even na. Jessoes idein... dat betekent: Jezus zien. De mannen willen Jezus zien! Filippus wenkt: Kom maar mee.

Nu lopen ze met zijn drieën door de straten van de stad. 'Kalimera!' roepen de mannen onderweg naar voorbijgangers.

'Dat is Grieks voor goedemorgen!' roept Filippus erachteraan.

'Ah! Goede... eh... mera', zeggen de mensen terug.

Een paar straten verder komen ze Andreas tegen. Andreas is ook een vriend van Jezus.

'Deze mannen komen helemaal uit Griekenland', vertelt Filippus. 'Maar toch weten ze wie Jezus is. Ze willen hem graag ontmoeten. Weet jij waar hij is?'

Dat weet Andreas wel. Samen gaan ze naar Jezus toe.

Deze twee Griekse mannen zijn niet de enigen die Jezus willen zien. Heel veel verschillende mensen komen naar Jezus. Ze geloven dat hij de Zoon van God is.

Misschien wordt hij wel koning van het land, denken ze.

Maar dan pakt Jezus een graankorrel van de grond. 'Kijk', zegt hij. 'Zien jullie deze graankorrel? Als je hem in de grond stopt, is hij weg. Je ziet hem niet meer. Maar een tijdje later gebeurt er een klein wonder: dan groeit er nieuw graan uit deze korrel. Het komt voorzichtig boven de grond uit, het groeit en het groeit... tot het veel groter is dan dit kleine korreltje. Zo zal het met mij ook gaan. Als ik gestorven ben, zie je mij niet meer. Dan word ik begraven, net als deze graankorrel. Maar dan begint er iets nieuws dat nog veel groter en mooier is. Dan wordt het lente in de wereld. Zullen jullie dat onthouden?'

De mensen knikken. 'We zullen het onthouden', zeggen ze.

De Griekse mannen knikken ook. 'Kalimera', zeggen ze nog maar eens. 'Kalimera, Jessoes!'

Werkvormen

4-7 jaar

Gesprek: Wat gebeurt er in de lente? (groen blad aan de bomen, bloemen gaan bloeien) Waar komen die blaadjes en die bloemen vandaan? Jezus zegt: 'Als ik gestorven ben, moet je denken aan de graankorrel.' Wat bedoelt hij daarmee?

Spel: Welke woorden gebruiken de mannen? En wat betekenen die woorden? Kennen de kinderen ook woorden in een andere taal? Verzamel er samen zoveel mogelijk.

Creatief: De kinderen maken een tekening van een tuin met bloemen, struiken en bomen. Ze tekenen niet alleen wat boven de grond is, maar ook een stukje onder de grond. Wat zou daar te zien zijn?

Kids in Actie

Kerk in Actie heeft als thema de werken van barmhartigheid. Er is een 'vastenkaart' met voor elke week een tip. Deze week krijgen de kinderen als tip op een week niet te snoepen.

Praat met de kinderen over het verschil tussen snoep en ander eten. Hoe zou het zijn als je nooit snoep zou eten?

Tip: Lees ook het verhaal over Rainbow in het gezinsboekje! Kijk voor meer informatie over Kids in Actie op kerkinactie.nl/kidsinactie.

8-10 jaar

Gesprek: We zijn op weg naar Pasen. Wat gaan we dan vieren? (Dat Jezus opstaat uit de dood.) Waarom vergelijkt Jezus zichzelf met een graankorrel? Wat zou hij daarmee bedoelen?

Spel: Neem verschillende zaden of bloembollen mee, en plaatjes van de bijbehorende planten en bloemen in volle bloei. Kunnen de kinderen bedenken welke plant uit welk zaadje voortkomt?

Jezus zegt: 'Als ik begraven word, begint er iets nieuws.' Wat begint er dan precies? Denk hier samen met de kinderen over na.

Creatief: Wat is er allemaal te zien onder de grond? (boomwortels, bloembollen, de gangen van een mol...) Praat hier even over met de kinderen. Laat hen daarna een tekening maken van de wereld onder de grond.

11-12 jaar

Gesprek: Pasen is het feest van de dood en opstanding van Jezus. Het is best een heftig verhaal; is Pasen eigenlijk wel een vrolijk feest? Praat hier samen met de kinderen over. Laat hen ook vertellen over eigen ervaringen met het Paasfeest. Hoe komen de vieringen (in de kerk, misschien ook op school) op hen over? Grijp in het gesprek ook terug op de woorden van Jezus. Hij zegt: 'Als de graankorrel niet sterft, brengt hij ook geen vrucht voort.' Met andere woorden: als Jezus niet sterft, kan God ook geen nieuw begin maken. Maakt dat uit voor hoe je het Paasfeest ervaart?

Zie de werkvormen bij 8-10 jaar.

Vertelling 8-12 jaar

Net als een graankorrel

Jezus is beroemd. Hij vertelt verhalen, maakt zieken beter en ongelukkigen gelukkig. Uit heel Israël komen mensen naar hem toe om het mee te maken. En niet alleen uit Israël, maar ook uit andere landen.

Op een dag lopen er een paar Grieken in Jeruzalem. 'Waar is Jezus?' vragen ze. En ook zij maken kennis met die wonderlijke man, die een stukje van de hemel op aarde brengt.

De mensen vinden het geweldig wat Jezus allemaal doet. Maar hij zegt ook dingen die ze niet verwachten. Hij vertelt aan de mensen van Israël en de Grieken: 'De tijd is gekomen. Voor mij is er een plek in de hemel.'

De mensen kijken Jezus verbaasd aan. Een plek in de hemel? Wat bedoelt Jezus? Dan pakt Jezus een klein graankorreltje van de grond. 'Kijk', zegt hij. 'Zien jullie deze graankorrel? Als je hem in de grond stopt, kan er nieuw graan groeien - nog veel meer dan die ene korrel. Zo is het met mij ook. Ik moet sterven, ik word begraven. Maar dat is een nieuw begin. Als ik begraven ben, begint het nieuwe leven. Niet alleen voor mij, maar voor heel veel mensen.'

Jezus kijkt de kring rond. 'Ik ben bang', zegt hij. 'Soms denk ik: zal ik mijn Vader vragen of ik niet hoeft te sterven? Maar daar ben ik juist voor gekomen! Als deze graankorrel niet in de aarde valt, gebeurt er ook niks. Dan komt er geen nieuw leven. En als ik niet sterf, dan komt er ook geen nieuw begin. Daarom zeg ik alleen maar: Laat zien wie u bent, Vader.'

Even is het stil. Maar dan klinkt er plotseling een stem uit de hemel: 'Ik heb laten zien hoe groot ik ben. En ik zal het nog eens laten zien!'

De mensen die erbij staan, schrikken ervan. 'Wat was dat?' roept iemand.

'Onweer!' antwoordt iemand anders.

'Nee, een engel!' roept weer iemand anders.

Jezus glimlacht. 'Onthoud wat jullie gehoord hebben', zegt hij. 'Want die stem klonk niet voor mij, maar voor jullie!'

